

สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้

ประกอบชุดวิชา

ประวัติศาสตร์ ชาติไทย

รหัสรายวิชา สค 1 2024

รายวิชาเลือกบังคับ ระดับประถมศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

หน่วยงานหรือสถานศึกษา

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
เอกสารทางวิชาการ ลำดับที่ 5/2561

สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้
ประกอบชุดวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย

รหัสรายวิชา สค12024

รายวิชาเลือกบังคับ ระดับประถมศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบชุดวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย ระดับประถมศึกษา เป็นสมุดบันทึกสำหรับทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดสอบความรู้ความเข้าใจ และฝึกทักษะประสบการณ์ที่จำเป็นในรายวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย ระดับประถมศึกษา

กิจกรรมที่กำหนดจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นในแต่ละเรื่อง ดังนี้

1. คำชี้แจงการใช้สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้
2. แบบทดสอบก่อนเรียน
3. กิจกรรมท้ายเรื่องหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความภูมิใจในความเป็นชาติไทย
4. กิจกรรมท้ายเรื่องหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พระมหากษัตริย์ไทยและบรรพบุรุษ
ในสมัยสุโขทัย
5. กิจกรรมท้ายเรื่องหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย
6. กิจกรรมท้ายเรื่องหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย
7. แบบทดสอบหลังเรียน

สำนักงาน กศน. หวังว่า เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาชุดวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย พร้อมทำแบบทดสอบ ปฏิบัติ และทำกิจกรรม ตามคำแนะนำอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนแล้ว ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการศึกษาได้

สำนักงาน กศน.

พฤษภาคม 2561

คำชี้แจงการใช้สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้

สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ใช้ประกอบชุดวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย สค12024 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนของชุดวิชาตามที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนทราบความรู้พื้นฐาน และตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนท้ายเล่ม หลังจากนั้นผู้เรียนศึกษาเนื้อหาในชุดวิชาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และทำกิจกรรมท้ายเรื่องของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในสมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นตรวจคำตอบจากเฉลยท้ายเล่ม หากผู้เรียนทำกิจกรรมไม่ถูกต้องให้กลับไปทบทวนเนื้อหาสาระในเรื่องนั้นให้เข้าใจ แล้วทำกิจกรรมเรียนรู้ซ้ำอีกครั้งจนถูกต้อง เมื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้แล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนและตรวจคำตอบจากเฉลยท้ายเล่ม

ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมด้วยตนเองให้ครบถ้วนทุกกิจกรรม เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของชุดวิชานี้

สารบัญ

หน้า

คำนำ

คำชี้แจงการใช้สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้

สารบัญ

แบบทดสอบก่อนเรียน

1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความภูมิใจในความเป็นชาติไทย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญของสถาบันหลัก
ของชาติ

8

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 ความเป็นมาของชาติไทย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 เสรีภาพในการนับถือศาสนาของไทย

10

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 4 บุญคุณของพระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย
อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์

11

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พระมหากษัตริย์ไทยและบรรพบุรุษในสมัยสุโขทัย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 พระมหากษัตริย์ไทยในสมัยสุโขทัย

14

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจที่สำคัญ
ของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย

14

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 วีรกรรมของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย

15

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 มรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

16

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 แนวทางในการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

20

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 ความเป็นมาของประวัติศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ

21

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 การอยู่กับน้ำสมัยโบราณ

21

แบบทดสอบหลังเรียน

22

สารบัญ (ต่อ)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	29
เฉลย/แนวคำตอบกิจกรรมท้ายเรื่อง	30
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	43
คณะผู้จัดทำ	44

แบบทดสอบก่อนเรียน

ให้ผู้เรียนทำเครื่องหมาย x หน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของความเป็นชาติ
 - ก. แผ่นดิน
 - ข. ประชาชน
 - ค. ความเจริญรุ่งเรือง
 - ง. ขนบธรรมเนียมประเพณี
2. ข้อใดเกี่ยวข้องกับหลักและแนวทางประพัตติตนในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องที่สุด
 - ก. ชาติ
 - ข. ศาสนา
 - ค. ประเทศไทย
 - ง. พระมหากษัตริย์
3. ข้อใดไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ไทยในปัจจุบัน
 - ก. บริหารงานราชการแผ่นดิน
 - ข. เป็นศูนย์รวมใจของคนไทยทั้งชาติ
 - ค. ให้การช่วยเหลือราษฎรเมื่อเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ
 - ง. ทำนุบำรุงบ้านเมือง ศาสนา และเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ
4. ข้อใดเป็นที่ตั้งของประเทศไทยในปัจจุบันตามสภาพภูมิศาสตร์
 - ก. เอเชียกลาง
 - ข. เอเชียตะวันออก
 - ค. เอเชียตะวันตกเฉียงใต้
 - ง. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

5. ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับการนับถือศาสนาของประเทศไทย
 - ก. คนไทยทุกคนมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา
 - ข. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกของทุกศาสนา
 - ค. รัฐบาลมีหน้าที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างศาสนาต่าง ๆ
 - ง. บุคคลต่างด้าวเมื่อเข้ามาสู่ประเทศไทยต้องเปลี่ยนศาสนาทุกคน
6. ข้อใด**ไม่ใช่**พระนามของพระมหากษัตริย์ของกรุงสุโขทัย
 - ก. พ่อขุนผาเมือง
 - ข. พ่อขุนบานเมือง
 - ค. พ่อขุนรามคำแหง
 - ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
7. ใครเป็นกษัตริย์พระองค์แรกของกรุงสุโขทัย
 - ก. พ่อขุนรามคำแหง
 - ข. พ่อขุนผาเมือง
 - ค. พ่อขุนบานเมือง
 - ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
8. ข้อใด**ไม่ใช่**พระราชกรณียกิจในสมัยพ่อขุนรามคำแหง
 - ก. นิพนธ์ไตรภูมิพระร่วง
 - ข. ทรงประดิษฐ์อักษรไทย
 - ค. ทรงเจริญสัมพันธไมตรีกับจีน
 - ง. การปกครองแบบพ่อปกครองลูก
9. ข้อใดคือกษัตริย์พระองค์แรกของกรุงรัตนโกสินทร์
 - ก. พระเจ้าตากสินมหาราช
 - ข. พระนเรศวรมหาราช
 - ค. พระนารายณ์มหาราช
 - ง. พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

10. ข้อใดมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

- ก. รัชกาลที่ 4
- ข. รัชกาลที่ 5
- ค. รัชกาลที่ 6
- ง. รัชกาลที่ 7

11. ในสมัยใดประเพณีลอยกระทงเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก

- ก. กรุงศรีอยุธยา
- ข. กรุงสุโขทัย
- ค. กรุงธนบุรี
- ง. กรุงรัตนโกสินทร์

12. ใครเป็นผู้นิพนธ์ไตรภูมิพระร่วง

- ก. พญาลิไท
- ข. พ่อขุนผาเมือง
- ค. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
- ง. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

13. ประเพณีกินสั้ววย ใช้เลี้ยงในพิธีอะไร

- ก. งานขึ้นบ้านใหม่
- ข. งานแต่งงาน
- ค. งานบวช
- ง. งานศพ

14. ข้อใดไม่ใช่การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

- ก. ปฏิบัติตามกฎหมาย
- ข. ปฏิบัติตามระเบียบของสังคม
- ค. มีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ
- ง. มีเสรีอย่างไร้ขอบเขต

15. พระพุทธรูปสมัยสุโขทัย มีกี่หมวด อะไรบ้าง

- ก. 1 หมวด คือ หมวดพระพุทธรชินราช
- ข. 2 หมวด คือ หมวดพระพุทธรชินราช หมวดใหญ่
- ค. 3 หมวด คือ หมวดพระพุทธรชินราช หมวดใหญ่ หมวดเบ็ดเตล็ด
- ง. 4 หมวด คือ หมวดใหญ่ หมวดกำแพงเพชร หมวดพระพุทธรชินราช หมวดเบ็ดเตล็ด

16. จังหวัดใดคือเมืองละโว้

- ก. อโยธยา
- ข. สุพรรณบุรี
- ค. ลพบุรี
- ง. อ่างทอง

17. ข้อใดมีประโยชน์น้อยที่สุดในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน

- ก. การทดน้ำ
- ข. การส่งน้ำ
- ค. การระบายน้ำ
- ง. การป้องกันโรค

18. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการชลประทาน

- ก. เป็นเส้นทางคมนาคม
- ข. บรรเทาการเกิดอุทกภัย
- ค. ขยายเมืองให้กว้างขวาง
- ง. กักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร

19. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักของการชลประทานสมัยสุโขทัย

- ก. การชลประทานเพื่อการอุปโภคบริโภค
- ข. การชลประทานเพื่อการท่องเที่ยว
- ค. การชลประทานแบบเหมืองฝาย
- ง. การชลประทานเพื่อการเกษตร

20. ข้อใดมีความหมายไม่ถูกต้อง

- ก. โซก – น้ำตก
- ข. ตระพัง – สระ
- ค. สรีดภงส์ – เชื้อน
- ง. ตระพังโพย – บ่อน้ำ

21. ข้อใดเป็นธนาคารแห่งแรกของประเทศไทย

- ก. กรุงไทย
- ข. ออมสิน
- ค. กสิกรไทย
- ง. ไทยพาณิชย์

22. สมัยใดมีการออกกฎหมายภาคบังคับให้คนไทยทุกคนต้องเข้ารับการศึษา

- ก. สมัยรัชกาลที่ 4
- ข. สมัยรัชกาลที่ 5
- ค. สมัยรัชกาลที่ 6
- ง. สมัยรัชกาลที่ 7

23. “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ตรงกับข้อใด

- ก. 29 มิถุนายน
- ข. 29 กรกฎาคม
- ค. 29 สิงหาคม
- ง. 29 กันยายน

24. ใครเป็นผู้ทรงประดิษฐ์อักษร “ลายสือไทย”

- ก. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
- ข. พ่อขุนรามคำแหง
- ค. พ่อขุนผาเมือง
- ง. พ่อขุนบานเมือง

25. ประโยชน์สูงสุดในการเรียนประวัติศาสตร์คือข้อใด

- ก. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวอดีตสู่ปัจจุบัน
- ข. เพื่อค้นคว้าข้อมูลข้อเท็จจริงที่เชื่อมโยงจากอดีตสู่ปัจจุบัน
- ค. เพื่อตระหนักและเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม
- ง. เพื่อนำบทเรียนทางประวัติศาสตร์มาทบทวนเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาปัจจุบันและอนาคต

26. ข้อใดเป็นหัวใจสำคัญของทุกศาสนา

- ก. ละชั่วประพฤติดี
- ข. ขจัดความโลภ โกรธ หลง
- ค. ทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์
- ง. แสดงกำเนิดและสิ้นสุดของโลก

27. ข้อใดไม่ใช่แหล่งน้ำที่สำคัญสำหรับการทำการเกษตรของสมัยสุโขทัย

- ก. ลำน้ำปิง
- ข. ลำน้ำวัง
- ค. ลำน้ำยม
- ง. ลำน้ำน่าน

28. ข้อใดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

- ก. เครื่องเบญจรงค์
- ข. เครื่องสังคโลก
- ค. เครื่องไทยธรรม
- ง. เครื่องควาหวาน

29. ข้อใดไม่ใช่การสืบสานมรดกทางวัฒนธรรม

- ก. การแต่งกายชุดไทยไปงานเลี้ยง
- ข. การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย
- ค. การชมศิลปะพื้นบ้านของไทย
- ง. การรับประทานอาหารบุฟเฟต์

30. ข้อใดเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

- ก. ศิลาจารึก
- ข. สมุดข่อย
- ค. ใบลาน
- ง. จดหมายเหตุ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความภูมิใจในความเป็นชาติไทย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. อธิบายความหมายของคำต่อไปนี้

ชาติ

.....

.....

.....

.....

.....

ศาสนา

.....

.....

.....

.....

.....

พระมหากษัตริย์

.....

.....

.....

.....

.....

2. อธิบายความสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มาอย่างละ 3 ข้อ

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

3. อธิบายความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย มาไม่น้อยกว่า 3 ข้อ

[illegible]

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 ความเป็นมาของชาติไทย

กิจกรรมที่ 2.1 ให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อหากเห็นว่าถูกต้อง และทำเครื่องหมาย ✕

หน้าข้อหากเห็นว่าไม่ถูกต้อง

- 1. ประเทศไทยในปัจจุบันมีร่องรอยของการอยู่อาศัยมายาวนาน และมีพัฒนาการเป็นบ้านเมืองมาจนถึงทุกวันนี้
- 2. ผู้ที่อยู่อาศัยในประเทศไทย มาจากหลายเชื้อชาติ ทั้งผู้อาศัยอยู่เดิมและผู้อพยพเข้ามาเป็นระยะเวลายาวนาน
- 3. ประเทศไทยมีภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ในทวีปอินโดนีเซีย มีพื้นที่ติดมหาสมุทรอินเดีย
- 4. ท่าเลที่ตั้งของประเทศไทย มีการติดต่อค้าขายแลกเปลี่ยนและรับอารยธรรมของชาติต่าง ๆ ที่เดินทางเข้ามาเป็นเวลานาน
- 5. ราชธานีของประเทศไทยแห่งแรก คือ กรุงรัตนโกสินทร์
- 6. การสืบสานความเป็นมาที่ทำให้เราเรียนรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของชาติไทย จากรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ผ่านสิ่งที่เรียกว่า “ภูมิปัญญา”
- 7. ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็น “คนไทย” ปัจจุบันสืบเชื้อสายมาจากหลายเชื้อชาติ ผสมผสานมาอย่างยาวนาน ทั้งเชื้อชาติมอญ ลาว เขมร อินเดีย เปอร์เซีย จีน บ้างก็มีเชื้อชาติทางตะวันตก เช่น อังกฤษ โปรตุเกส และอื่น ๆ
- 8. อัตลักษณ์ หรือลักษณะเฉพาะของคนไทย คือ ภาษาไทย มีธงชาติไทยเป็นสัญลักษณ์ แสดงถึงความเป็นชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เรียกว่า ธงไตรรงค์
- 9. กลุ่มคนไทยที่ได้ก่อตั้งบ้านเมือง ณ ดินแดนประเทศไทยในปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับคนไทยในมณฑลต่าง ๆ ของประเทศลาว กัมพูชา พม่า
- 10. การรวบรวมแผ่นดินไทยให้เป็นปึกแผ่นมาจนถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ และบรรพบุรุษของประเทศไทย มีความกล้าหาญ เสียสละชีวิตเพื่อปกป้องผืนแผ่นดินมาให้ลูกหลานได้มีชาติบ้านเมืองมาจนถึงปัจจุบัน

2. ประเทศไทยได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับสิทธิ และเสรีภาพในการนับถือศาสนาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยสรุปว่าอย่างไร

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

3. ยกตัวอย่างพระมหากษัตริย์ที่ให้เสรีภาพในทางด้านศาสนา 1 พระองค์

[illegible]

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

พระมหากษัตริย์ไทยและบรรพบุรุษในสมัยสุโขทัย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 พระมหากษัตริย์ไทยในสมัยสุโขทัย

ให้ผู้เรียนบอกชื่อพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยมาอย่างน้อย 5 พระองค์

[illegible]

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์
สมัยสุโขทัย

ให้ผู้เรียนอธิบายประวัติและพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย
มาอย่างน้อย 1 พระองค์

This image shows a single sheet of white paper with ten horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There is no text or other markings on the paper.

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 วิเคราะห์ของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย

ให้ผู้เรียนบอกความประทับใจในวีรกรรมของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัยที่มีคุณงามความดี
ที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในชีวิตของตนเองได้

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 มรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

กิจกรรมที่ 1.1 ประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ความเชื่อเรื่อง ลอยประทีปในสมัยสุโขทัย ได้รับอิทธิพลมาจากใคร

.....

2. สมัยสุโขทัยไม่ใช้คำว่า “ลอยกระทง” เหมือนในปัจจุบัน แต่ใช้คำว่าอะไร

.....

3. หลักฐานเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ ปรากฏในหลักฐานอะไร

.....

4. การเผาเทียน ในสมัยสุโขทัย หมายถึงอะไร

.....

5. การเล่นไฟ ในสมัยสุโขทัย หมายถึงอะไร

.....

กิจกรรมที่ 1.2 พนมเปี้ย พนมหมาก พนมดอกไม้

จงอธิบายถึงการใช้พนมเปี้ย พนมหมาก พนมดอกไม้ ว่าใช้ทำอะไร ตามหลักฐานศิลาจารึก
หลักที่ 1 ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 13 – 17

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 1.3 ลายสือไทย

จงจับคู่ให้ถูกต้อง

1. พ.ศ. 1826	ก. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
2. ประดิษฐ์ลายสือไทย	ข. หลักฐานที่ปรากฏลายสือไทย
3. ศิลาจารึก หลักที่ 1	ค. อักษรตัวเหลี่ยม
4. หลักการเขียนลายสือไทย	ง. ปีที่ประดิษฐ์ลายสือไทย
5. ลักษณะตัวอักษรลายสือไทย	จ. เขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์
อยู่ในบรรทัดเดียวกัน

กิจกรรมที่ 1.4 ไตรภูมิพระร่วง

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ไตรภูมิพระร่วง แต่งโดยใคร เมื่อใด

.....

.....

2. ไตรภูมิพระร่วง มีเนื้อหาครอบคลุมพระไตรปิฎกในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

3. วัตถุประสงค์ในการแต่งไตรภูมิพระร่วง มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 1.5 เครื่องสังคโลก

ให้ผู้เรียนทำรายงานเกี่ยวกับเครื่องสังคโลกสมัยสุโขทัย มาอย่างน้อย 5 หน้ากระดาษ A4

กิจกรรมที่ 1.6 ประเพณีกินสั้ว

จงตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. ประเพณีกินสั้ว ใช้เสียงในพิธีอะไร

.....

2. ขนบ 4 อย่าง ในประเพณีกินสั้ว มีชื่อเรียกว่าอะไรบ้าง

.....

3. จงจับคู่ให้ถูกต้อง

..... 1. ไช้กบ

ก. เม็ดแมงลัก

..... 2. นกปล่อย

ข. ข้าวเหนียวดำ

..... 3. มะลิลอย

ค. ลอดช่อง

..... 4. อ้ายตื้อ

ง. ข้าวตอก

กิจกรรม 1.7 ดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านสมัยสุโขทัย

1. จงจับคู่ให้ถูกต้อง

..... 1. เสียงพาด หรือเสียงพาทย์

ก. การร้องเพลงโต้ตอบโดยใช้เสียงปรบมือ

..... 2. เสียงพิน

ก. กำกับจังหวะ

..... 3. เสียงเลื้อน

ข. เครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด

..... 4. เสียงขับ

ค. การร้องเพลงร่วมกับดนตรี

ง. เสียงเครื่องดนตรีประกอบเครื่องดีด

2. จงตอบคำถามต่อไปนี้

2.1 วงแตรสังข์ ประกอบด้วยเครื่องดนตรีอะไรบ้าง

.....

.....

2.2 วงปี่พาทย์เครื่องห้า ประกอบด้วยเครื่องดนตรีอะไรบ้าง

.....

.....

2.3 เครื่องดนตรีม้งกละ ประกอบด้วยเครื่องดนตรีอะไรบ้าง

.....

.....

2.4 เครื่องดนตรีเครื่องสาย ที่มีในสมัยสุโขทัย มีอะไรบ้าง

.....

.....

กิจกรรม 1.8 สถาปัตยกรรมและภูมิมากรรมสมัยสุโขทัย

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เจดีย์สมัยสุโขทัย มีกี่แบบ อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. พระพุทธรูปสมัยสุโขทัย มีกี่หมวด อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 แนวทางการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

ให้ผู้เรียนจัดทำรายงานเรื่องประเพณี วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย ความยาว 2 หน้ากระดาษ A4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 ความเป็นมาของประวัติศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ

การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนสมัยสุโขทัยพิจารณาจากสิ่งใดเป็นสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 การอยู่กับน้ำในสมัยโบราณ

อธิบายประโยชน์ของระบบชลประทาน (เหมือง ฝาย ทำนบ) ที่มีต่อชาวสุโขทัย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

1. ข้อใดเป็นที่ตั้งของประเทศไทยในปัจจุบันตามสภาพภูมิศาสตร์
 - ก. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - ข. เอเชียตะวันตกเฉียงใต้
 - ค. เอเชียตะวันออก
 - ง. เอเชียกลาง
2. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบความเป็นชาติ
 - ก. ขนบธรรมเนียมประเพณี
 - ข. ความเจริญรุ่งเรือง
 - ค. ประชาชน
 - ง. แผ่นดิน
3. ข้อใดเกี่ยวข้องกับหลักและแนวทางการประพัตติตน ในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องที่สุด
 - ก. ชาติ
 - ข. ศาสนา
 - ค. ประเทศไทย
 - ง. พระมหากษัตริย์
4. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการนับถือศาสนาของประเทศไทย
 - ก. บุคคลต่างด้าวเมื่อเข้ามาสู่ประเทศไทยต้องเปลี่ยนศาสนาทุกคน
 - ข. รัฐบาลมีหน้าที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างศาสนาต่าง ๆ
 - ค. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกของทุกศาสนา
 - ง. คนไทยทุกคนมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา

5. ข้อใดไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ไทยในปัจจุบัน
 - ก. ทำนุบำรุงบ้านเมือง ศาสนา และเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ
 - ข. ให้การช่วยเหลือราษฎรเมื่อเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ
 - ค. เป็นศูนย์รวมใจของคนไทยทั้งชาติ
 - ง. บริหารงานราชการแผ่นดิน
6. ใครเป็นกษัตริย์พระองค์แรกของกรุงสุโขทัย
 - ก. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
 - ข. พ่อขุนบานเมือง
 - ค. พ่อขุนผาเมือง
 - ง. พญาเลอไท
7. ข้อใดไม่ใช่พระนามพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัย
 - ก. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
 - ข. พ่อขุนรามคำแหง
 - ค. พ่อขุนบานเมือง
 - ง. พ่อขุนผาเมือง
8. การปราบขอมสบาดโขลญลำพง เป็นวีรกรรมของใคร
 - ก. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
 - ข. พ่อขุนบานเมือง
 - ค. พ่อขุนผาเมือง
 - ง. พญาจ้าวนำถม
9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นพระราชกรณียกิจในสมัยพ่อขุนรามคำแหง
 - ก. นิพนธ์ไตรภูมิพระร่วง
 - ข. ทรงประดิษฐ์อักษรไทย
 - ค. มาเจริญสัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศส
 - ง. นิพนธ์หนังสือจินตามณี

10. ในสมัยพญาลิไท แคว้นใดที่พระองค์ไม่ได้ส่งพระสงฆ์ขึ้นผู้ใหญ่ออกไปเผยแผ่ธรรม
- ก. หลวงพระบาง
 - ข. เมืองละโว้
 - ค. เมืองน่าน
 - ง. อโยธยา
11. ใครเป็นผู้นิพนธ์ “ไตรภูมิพระร่วง”
- ก. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
 - ข. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
 - ค. พ่อขุนผาเมือง
 - ง. พญาลิไท
12. ประเพณีกินสั้วถวาย ใช้เลี้ยงในพิธีอะไร
- ก. งานศพ
 - ข. งานบวช
 - ค. งานแต่งงาน
 - ง. งานขึ้นบ้านใหม่
13. ตามศิลาจารึก หลักที่ 1 ประเพณีลอยกระทงในสมัยสุโขทัย เรียกว่าอะไร
- ก. พลุ ตะไล
 - ข. เภาเทียน เล่นไฟ
 - ค. ไฟพะเนียง
 - ง. ดอกไม้ไฟ
14. เครื่องดนตรีสมัยสุโขทัย ข้อใดที่ใช้ในงานศพ
- ก. พิณและซอสามสาย
 - ข. วงปี่พาทย์เครื่องห้า
 - ค. วงดนตรีมโหรี
 - ง. วงมโหรี

15. พระพุทธรูปสมัยสุโขทัย มีกี่หมวด อะไรบ้าง

- ก. 1 หมวด คือ หมวดพระพุทธรูปชินราช
- ข. 2 หมวด คือ หมวดพระพุทธรูปชินราช หมวดใหญ่
- ค. 3 หมวด คือ หมวดพระพุทธรูปชินราช หมวดใหญ่ หมวดเบ็ดเตล็ด
- ง. 4 หมวด คือ หมวดใหญ่ หมวดกำแพงเพชร หมวดพระพุทธรูปชินราช หมวดเบ็ดเตล็ด

16. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์หลักของการชลประทานในเขตเมืองสุโขทัย

- ก. การชลประทานเพื่อการเกษตร
- ข. การชลประทานแบบเหมืองฝาย
- ค. การชลประทานเพื่อการท่องเที่ยว
- ง. การชลประทานเพื่อการอุปโภคบริโภค

17. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการชลประทาน

- ก. กักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร
- ข. ขยายเมืองให้กว้างขวาง
- ค. บรรเทาการเกิดอุทกภัย
- ง. เป็นเส้นทางคมนาคม

18. จังหวัดใด คือเมืองละโว้

- ก. อโยธยา
- ข. สุพรรณบุรี
- ค. ลพบุรี
- ง. อ่างทอง

19. ข้อใดมีความหมายไม่ถูกต้อง

- ก. ตระพังโพย – บ่อน้ำ
- ข. สรีดภงส์ – เขื่อน
- ค. ตระพัง – สระ
- ง. โขก – น้ำตก

20. ข้อใดเป็นประโยชน์น้อยที่สุดของการพัฒนาแหล่งน้ำในการชลประทาน

- ก. การป้องกันโรค
- ข. การระบายน้ำ
- ค. การทดน้ำ
- ง. การส่งน้ำ

21. ข้อใดเป็นหัวใจสำคัญของทุกศาสนา

- ก. ขจัดความโลภ โกรธ หลง
- ข. แสดงกำเนิดและสิ้นสุดของโลก
- ค. ละความชั่วประพฤติแต่ความดี
- ง. ทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์

22. “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ตรงกับข้อใด

- ก. 29 กรกฎาคม
- ข. 29 สิงหาคม
- ค. 29 กันยายน
- ง. 29 มิถุนายน

23. ข้อใดเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

- ก. ใบลาน
- ข. ศิลาจารึก
- ค. สมุดข่อย
- ง. จดหมายเหตุ

24. ข้อใดเป็นธนาคารแห่งแรกของประเทศไทย

- ก. ไทยพาณิชย์
- ข. กสิกรไทย
- ค. กรุงไทย
- ง. ออมสิน

25. ข้อใดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย
- ก. เครื่องควหาวน
 - ข. เครื่องไทยธรรม
 - ค. เครื่องเบญจรงค์
 - ง. เครื่องสังคโลก
26. ประโยชน์สูงสุดในการเรียนประวัติศาสตร์คือข้อใด
- ก. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องราวอดีตสู่ปัจจุบัน
 - ข. เพื่อตระหนักและเห็นคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรม
 - ค. เพื่อนำบทเรียนทางประวัติศาสตร์มาทบทวนเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาปัจจุบันและอนาคต
 - ง. เพื่อสามารถค้นคว้าข้อมูลข้อเท็จจริงที่มีความเชื่อมโยงมาจากอดีตไปสู่ปัจจุบัน
27. สมัยใดมีการออกกฎหมายภาคบังคับให้คนไทยทุกคนต้องเข้ารับการศึกษา
- ก. สมัยรัชกาลที่ 5
 - ข. สมัยรัชกาลที่ 4
 - ค. สมัยรัชกาลที่ 7
 - ง. สมัยรัชกาลที่ 6
28. ข้อใดไม่ใช่การสืบสานมรดกทางวัฒนธรรม
- ก. การชมศิลปะพื้นบ้านของไทย
 - ข. การรับประทานอาหารบุฟเฟต์
 - ค. การแต่งกายชุดไปไทยไปงานเลี้ยง
 - ง. การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย

29. ใครเป็นผู้ทรงประดิษฐ์อักษร “ลายสือไทย”

- ก. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
- ข. พ่อขุนบานเมือง
- ค. พ่อขุนผาเมือง
- ง. พ่อขุนรามคำแหง

30. ข้อใดไม่ใช่แหล่งน้ำที่สำคัญสำหรับการทำการเกษตรของสมัยสุโขทัย

- ก. ลำน้ำยม
- ข. ลำน้ำปิง
- ค. ลำน้ำวัง
- ง. ลำน้ำน่าน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1.	ค	11.	ข	21.	ง
2.	ข	12.	ก	22.	ก
3.	ก	13.	ข	23.	ข
4.	ง	14.	ง	24.	ข
5.	ง	15.	ง	25.	ง
6.	ก	16.	ค	26.	ก
7.	ง	17.	ง	27.	ข
8.	ก	18.	ค	28.	ข
9.	ง	19.	ข	29.	ง
10.	ง	20.	ก	30.	ก

เฉลย/แนวคำตอบกิจกรรมท้ายเรื่อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ความภูมิใจในความเป็นชาติไทย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 ความหมาย ความเป็นมา และความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ
จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. อธิบายความหมายของคำต่อไปนี้

ชาติ

ตอบ หมายถึง กลุ่มชนที่มีความรู้สึกในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ประวัติศาสตร์
ความเป็นมา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน หรืออยู่ในปกครองรัฐบาล
เดียวกัน

ศาสนา

ตอบ หมายถึง ลัทธิความเชื่อของมนุษย์อันมีหลักคือ แสดงกำเนิดและความสิ้นสุดของ
โลก อันเป็นไปในฝ่ายปรมาตม ประการหนึ่ง แสดงหลักธรรมเกี่ยวกับบุญบาปอันเป็นไปในฝ่าย
ศีลธรรมประการหนึ่ง พร้อมทั้งลัทธิ พิธีที่กระทำตามความเห็นหรือตามคำสั่งสอนในความเชื่อนั้น ๆ

พระมหากษัตริย์

ตอบ หมายถึง พระเจ้าแผ่นดินผู้เป็นประมุขของประเทศ มีหน้าที่ปกครองพลเมือง
ในประเทศให้อยู่ดีมีสุขตามกฎหมาย ตามครรลองธรรม จารีตประเพณี วัฒนธรรมของชาติ

2. อธิบายความสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มาอย่างละ 3 ข้อ

ตอบ ความสำคัญของสถาบันชาติ

1. เป็นที่อยู่อาศัยของผู้คนในชาตินั้น ๆ
2. มีภาษา ขนบธรรมเนียมอันเป็นเอกลักษณ์ รวมถึงวิถีชีวิตของคนในชาติ
3. มีการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม

ความสำคัญของสถาบันศาสนา

1. ศาสนามีคำสั่งสอนให้มนุษย์ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ
2. ศาสนาเป็นเครื่องบำบัดทุกข์ และบำรุงสุขให้แก่มนุษย์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ ทำให้มีความสงบสุขในชีวิต
3. ศาสนาช่วยสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน ช่วยขจัดช่องว่างทางสังคม สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันให้เกิดขึ้น เป็นรากฐานแห่งความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาชุมชน และสร้างความสงบสุข ความมั่นคงให้แก่ชุมชน

ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

1. ทรงกอบกู้เอกราชของชาติ ด้วยความกล้าหาญและเสียสละ ให้เกิดการรวมชาติเป็นปึกแผ่นมาจนถึงปัจจุบัน
2. ทรงปกครองประเทศชาติบ้านเมืองด้วยหลักธรรม มีทศพิธราชธรรม ปกครองประชาชนให้มีความสุข ทำนุบำรุงบ้านเมือง ศาสนา และสังคมมาจนถึงปัจจุบัน
3. เป็นศูนย์รวมของความรักความสามัคคี รวมน้ำใจของคนไทยทั้งชาติ ให้เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ประพฤติตนเป็นคนดี มีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์

3. อธิบายความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย มาไม่น้อยกว่า 3 ข้อ

ตอบ

1. มีประวัติศาสตร์ มีอารยธรรม ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมอันโดดเด่นไม่แพ้ชาติใดในโลก
2. ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศไทยในปัจจุบันมีความได้เปรียบด้านการค้า การคมนาคมทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ
3. มีภาษาของตนเอง ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นภาษาประจำชาติไทย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 ความเป็นมาของชาติไทย

กิจกรรมที่ 2.1 ให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อหากเห็นว่าถูกต้อง และทำเครื่องหมาย ✕

หน้าข้อหากเห็นว่าไม่ถูกต้อง

- ✓ 1. ประเทศไทยในปัจจุบันมีร่องรอยของการอยู่อาศัยมายาวนาน และมีพัฒนาการเป็นบ้านเมืองมาจนถึงทุกวันนี้
- ✓ 2. ผู้ที่อยู่อาศัยในประเทศไทย มาจากหลายเชื้อชาติ ทั้งผู้อาศัยอยู่เดิมและผู้อพยพเข้ามาเป็นระยะเวลายาวนาน
- ✕ 3. ประเทศไทยมีภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ในทวีปอินโดนีเซีย มีพื้นที่ติดมหาสมุทรอินเดีย
- ✓ 4. ท่าเลที่ตั้งของประเทศไทย มีการติดต่อค้าขายแลกเปลี่ยนและรับอารยธรรมของชาติต่าง ๆ ที่เดินทางเข้ามาเป็นเวลานาน
- ✕ 5. ราชธานีของประเทศไทยแห่งแรก คือ กรุงรัตนโกสินทร์
- ✓ 6. การสืบสานความเป็นมาที่ทำให้เราเรียนรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของชาติไทย จากรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ผ่านสิ่งที่เรียกว่า “ภูมิปัญญา”
- ✓ 7. ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็น “คนไทย” ปัจจุบันสืบเชื้อสายมาจากหลายเชื้อชาติ ผสมผสานมาอย่างยาวนาน ทั้งเชื้อชาติมอญ ลาว เขมร อินเดีย เปอร์เซีย จีน บ้างก็มีเชื้อชาติทางตะวันตก เช่น อังกฤษ โปรตุเกส และอื่น ๆ
- ✓ 8. อัตลักษณ์ หรือลักษณะเฉพาะของคนไทย คือ ภาษาไทย มีธงชาติไทยเป็นสัญลักษณ์ แสดงถึงความเป็นชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เรียกว่า ธงไตรรงค์
- ✕ 9. กลุ่มคนไทยที่ได้ก่อตั้งบ้านเมือง ณ ดินแดนประเทศไทยในปัจจุบัน มีความสัมพันธ์กับคนไทยในมณฑลต่าง ๆ ของประเทศลาว กัมพูชา พม่า
- ✓ 10. การรวบรวมแผ่นดินไทยให้เป็นปึกแผ่นมาจนถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ และบรรพบุรุษของประเทศไทย มีความกล้าหาญ เสียสละชีวิตเพื่อปกป้องผืนแผ่นดินมาให้ลูกหลานได้มีชาติบ้านเมืองมาจนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 เสรีภาพในการนับถือศาสนาของไทย

ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ศาสนามีความสำคัญกับชาติอย่างไร

ตอบ ทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี มีหลักคำสอนให้ประพฤติปฏิบัติ อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข มีเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจ มีหลักดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง เมื่อศาสนิกชนเป็นคนดีแล้ว สังคมย่อมปราศจากความเดือดร้อน ประเทศชาติก็สงบสุข แม้นับถือศาสนาต่างกัน

2. ประเทศไทยได้บัญญัติหลักการเกี่ยวกับสิทธิ และเสรีภาพในการนับถือศาสนาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 โดยสรุปว่าอย่างไร

ตอบ

1. บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา นิายของศาสนาหรือลัทธินิยมในศาสนา
2. บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตนตามที่ศาสนาบัญญัติไว้ หรือปฏิบัติตนตามพิธีกรรมความเชื่อโดยไม่ขัดแย้งกับหน้าที่พลเมือง และขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีของประชาชน

3. รัฐต้องให้ความคุ้มครองบุคคลในชาติ ให้ปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของแต่ละศาสนา โดยไม่ทำการใด ๆ อันเป็นการริดรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์ เพราะสาเหตุที่นับถือศาสนา นิายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อต่างกัน

3. ให้ยกตัวอย่างพระมหากษัตริย์ที่ให้เสรีภาพในทางด้านศาสนา มา 1 พระองค์

ตอบ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงบริจาคพระราชทรัพย์สร้างมัสยิดอิสลามและพระราชทานที่ดินติดต่อกับมัสยิด เพื่อสร้างเป็นโรงเรียนสำหรับผู้นับถือศาสนาอิสลาม และยังพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์แก่นักสอนคริสต์ศาสนา ทั้งโปรเตสแตนต์และคาทอลิกเพื่อสร้างและบำรุงอุดหนุนการจัดตั้งโรงเรียนและพระราชทานที่ดินให้สร้างโบสถ์ของสภาคริสตจักร รีมณณสาทร พระราชทานเงินอุดหนุนแก่โรงพยาบาลของคณะมิชชันนารีหลายแห่ง

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 4 บุญคุณของพระมหากษัตริย์ไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์

ให้ผู้เรียนอธิบายบุญคุณของพระมหากษัตริย์ที่มีต่อบ้านเมืองมา 2 ข้อ

1. ด้านการรวบรวมความเป็นปึกแผ่นของประเทศชาติ

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงกอบกู้กรุงศรีอยุธยาจากพม่า และได้ทำสงครามกับพม่า และเขมร จนราชอาณาจักรไทยเป็นปึกแผ่นมั่นคง

2. ด้านการปกครอง

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงปกครองแบบพ่อปกครองลูก มีกระดิ่งไว้เพื่อให้ประชาชนสามารถร้องทุกข์ ร้องเรียน เรื่องราวต่างๆ ที่เป็นความทุกข์ยาก เพื่อให้พระมหากษัตริย์รับทราบ และหาทางแก้ไขปัญหาต่างๆ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

พระมหากษัตริย์ไทยและบรรพบุรุษในสมัยสุโขทัย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 พระมหากษัตริย์ไทยในสมัยสุโขทัย

ให้ผู้เรียนบอกชื่อพระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยมาอย่างน้อย 5 พระองค์

ตอบ

1. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
2. พ่อขุนบานเมือง
3. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
4. พญาเลอไท
5. พญาจันทรม
6. พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พญาเลอไท)
7. พระมหาธรรมราชาที่ 2
8. พระมหาธรรมราชาที่ 3 (พญาไสลือไทย)
9. พระมหาธรรมราชาที่ 4 (พญาบานเมืององค์ที่ 2)

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย

ให้ผู้เรียนอธิบายประวัติและพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยมาอย่างน้อย 1 พระองค์

ตอบ

1. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ มีพระนามเดิมว่า พ่อขุนบางกลางหาว ได้ร่วมมือกับพระสหาย คือ พ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราด รวมกำลังคนไทยทำสงครามขับไล่เขมรที่ปกครองสุโขทัย พ่อขุนบางกลางหาวได้เสวยราชย์เป็นกษัตริย์ปกครองกรุงสุโขทัย ทรงพระนามว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เป็นต้นราชวงศ์พระร่วง มีพระมเหสีชื่อ นางเสือง มีพระราชโอรสพระราชธิดารวม 5 องค์

อาณาจักรสุโขทัยสมัยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ มีการขยายอาณาเขตโดยรวมเมืองต่าง ๆ เข้ากับเมืองสุโขทัย ในสมัยขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด ชนชาวไทยกลุ่มหนึ่งยกทัพมาตีเมืองตากให้เป็นเมืองขึ้นสุโขทัย และได้เสด็จไปนครศรีธรรมราช เพื่อรับลัทธิศาสนาพุทธหินยาน และพระพุทธรูปหินมาแผ่ขยายทั่วราชอาณาจักร

2. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช เป็นพระราชโอรสของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และเป็นอนุชาของพ่อขุนบานเมือง มีพระนามเดิมว่า ขุนรามราช เมื่อมีพระชนมายุได้ 19 ปี ได้ช่วยพระราชบิดาออกสู้รบในการสงครามกับขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด จนรบชนะ จึงได้พระนามว่า “พระรามคำแหง” เสด็จขึ้นครองราชย์ในปี พ.ศ. 1822 ในรัชสมัยของพระองค์บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองจนประชาชนได้รับความสุขที่เรียกว่า “ไพร่ฟ้าหน้าใส” มีการปกครองแบบพ่อปกครองลูก มีการทำสงครามขยายอาณาเขตไปอย่างกว้างขวาง สร้างพระแท่นมนังคศิลาบาตร สร้างทำนบกักเก็บน้ำ ส่งเสริมการค้าขายด้วยการไม่เก็บภาษี ประดิษฐ์อักษรไทย ส่งเสริมพระพุทธศาสนา โปรดให้จารึกเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสมัยของพระองค์ในศิลาจารึก และมีการเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

3. พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พญาลิไท) เป็นพระโอรสของพญาเลอไท มีพระนามเดิมว่าพญาลิไท ก่อนขึ้นครองราชย์ทรงเป็นพระมหาอุปราชครองเมืองศรีสัชนาลัย ในปี พ.ศ. 1890 ทรงยกทัพมารบและประหารศัตรูที่เมืองสุโขทัย แล้วปราบดาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์ ทรงรวบรวมอาณาจักรสุโขทัยให้เป็นปึกแผ่นขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 วิรกรรมของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย

ให้ผู้เรียนบอกความประทับใจในวิรกรรมของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัยที่มีคุณงามความดีที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในชีวิตของตนเองได้

ตอบ พ่อขุนผาเมือง เป็นเจ้าเมืองราด มีความสามารถ ดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถในการใช้ยุทธวิธีที่จะกอบกู้บ้านเมืองจนรบชนะขอมสบาดโขลญลำพง
2. มีความเสียสละ เห็นประโยชน์ส่วนรวมเพื่อประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ดังจะเห็นได้จากยกเมืองที่ดีได้ให้พ่อขุนบางกลางหาวปกครอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 มรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

กิจกรรมที่ 1.1 ประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ความเชื่อเรื่อง ลอยประทีปในสมัยสุโขทัย ได้รับอิทธิพลมาจากใคร
ตอบ อารยธรรมขอม
2. สมัยสุโขทัยไม่ใช้คำว่า “ลอยกระทง” เหมือนในปัจจุบัน แต่ใช้คำว่าอะไร
ตอบ เผาเทียน เล่นไฟ
3. หลักฐานเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทง เผาเทียน เล่นไฟ ปรากฏในหลักฐานอะไร
ตอบ ศิลาคาริยหลักที่ 1 ด้านที่ 2
4. การเผาเทียน ในสมัยสุโขทัย หมายถึงอะไร
ตอบ การจุดเทียนบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์
5. การเล่นไฟ ในสมัยสุโขทัย หมายถึงอะไร
ตอบ การจุดดอกไม้ไฟ

กิจกรรมที่ 1.2 พนมเปี้ย พนมหมาก พนมดอกไม้

จงอธิบายถึงการใช้พนมเปี้ย พนมหมาก พนมดอกไม้ ว่าใช้ทำอะไร ตามหลักฐานศิลปาคาริยหลักที่ 1 ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 13 – 17

ตอบ

ความในศิลปาคาริย หลักที่ 1 ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 13 – 17 มีความว่า

“เมื่อออกพรรษา กรานกฐิน เดือนฉิ่งจึ่งแล้ว เมื่อกรานกฐิน มีพนมเปี้ย มีพนมหมาก มีพนมดอกไม้ มีหมอนนั่งหมอนนอน บริพารกฐินโอยทาน แลปีแล้ญบิลาญ ไปสู่ตัญญูกฐิน ถึงอรัญญิกพูน”

จากข้อความดังกล่าว แสดงให้ทราบว่า พนมเปี้ย พนมหมาก และพนมดอกไม้ ใช้เป็นเครื่อง
ไทยธรรม สำหรับถวายพระสงฆ์ในพิธีกรานกฐิน

กิจกรรมที่ 1.3 ลายสือไทย

จงจับคู่ให้ถูกต้อง

1. พ.ศ. 1826	ก. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
2. ประดิษฐ์ลายสือไทย	ข. หลักฐานที่ปรากฏลายสือไทย
3. ศิลาจารึก หลักที่ 1	ค. อักษรตัวเหลี่ยม
4. หลักการเขียนลายสือไทย	ง. ปีที่ประดิษฐ์ลายสือไทย
5. ลักษณะตัวอักษรลายสือไทย	จ. เขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์
อยู่ในบรรทัดเดียวกัน

กิจกรรมที่ 1.4 ไตรภูมิพระร่วง

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ไตรภูมิพระร่วง แต่งโดยใคร เมื่อใด
ตอบ พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พญาลิไท) ทรงพระราชนิพนธ์ เมื่อปี พ.ศ. 1888
2. ไตรภูมิพระร่วง มีเนื้อหาครอบคลุมพระไตรปิฎกในเรื่องใดบ้าง
ตอบ
 1. พระสุตตันตปิฎก
 2. พระวินัยปิฎก
 3. พระอภิธรรมปิฎก
3. วัตถุประสงค์ในการแต่งไตรภูมิพระร่วง มีอะไรบ้าง
ตอบ
 1. เพื่อเผยแผ่พระอภิธรรม ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในทางพระพุทธศาสนา
 2. เพื่อเป็นบทเรียนพระอภิธรรมแก่พระราชมารดาของพระองค์
 3. เพื่อเสริมบารมีก่อนเสด็จขึ้นครองราชย์

กิจกรรมที่ 1.6 ประเพณีกินสั้ว

จงตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. ประเพณีกินสั้ว ใช้เลี้ยงในพิธีอะไร

ตอบ พิธีแต่งงาน

2. ขนม 4 อย่าง ในประเพณีกินสั้ว มีชื่อเรียกว่าอะไรบ้าง

ตอบ ไข่กบ นกปล่อย มะลิลอย อ้ายตื้อ

3. จงจับคู่ให้ถูกต้อง

..... ก.	1. ไข่กบ	ก. เม็ดแมงลัก
..... ค.	2. นกปล่อย	ข. ข้าวเหนียวดำ
..... ง.	3. มะลิลอย	ค. ลอดช่อง
..... ข.	4. อ้ายตื้อ	ง. ข้าวตอก

กิจกรรม 1.7 ดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้านสมัยสุโขทัย

1. จงจับคู่ให้ถูกต้อง

..... ก.	1. เสียงพาด หรือเสียงพาทย์	ก. การร้องเพลงโต้ตอบโดยใช้เสียงปรบมือ
..... ข.	2. เสียงพิน	ก้ำกับจังหวะ
..... ค.	3. เสียงเลื้อน	ข. เครื่องดนตรีประเภทเครื่องดีด
..... ง.	4. เสียงขับ	ค. การร้องเพลงร่วมกับดนตรี
		ง. เสียงเครื่องดนตรีประกอบเครื่องดีด

2. จงตอบคำถามต่อไปนี้

- 2.1 วงแตรสังข์ ประกอบด้วยเครื่องดนตรีอะไรบ้าง

ตอบ แตรฝรั่ง แตรอน ปี่ไฉนแก้ว กลองชนะ บัณเฑาะว์ และมโหระทึก

- 2.2 วงปี่พาทย์เครื่องห้า ประกอบด้วยเครื่องดนตรีอะไรบ้าง

ตอบ ปี่ใน ฆ้องวง ตะโพน กลองทัด และฉิ่ง

2.3 เครื่องดนตรีม้งคละ ประกอบด้วยเครื่องดนตรีอะไรบ้าง

ตอบ กลองสองหน้า จำนวน 2 ใบ กลองม้งคละ 1 ใบ ข้องโหม่ง จำนวน 3 ใบ

ปี่ชวา 1 เล้า ฉาบเล็ก 1 คู่ ฉาบใหญ่ 1 คู่ และกรับไม้ 1 คู่

2.4 เครื่องดนตรีเครื่องสาย ที่มีในสมัยสุโขทัย มีอะไรบ้าง

ตอบ พิณ และซอสามสาย

กิจกรรม 1.8 สถาปัตยกรรมและปฏิมากรรมสมัยสุโขทัย

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เจดีย์สมัยสุโขทัย มีกี่แบบ อะไรบ้าง

ตอบ มี 6 แบบ คือ

1. เจดีย์ทรงดอกบัวตูม
2. เจดีย์ทรงกลมแบบลังกา
3. เจดีย์ผสมแบบลังกาและศรีวิชัย
4. เจดีย์แบบลังกาผสมปราสาท
5. เจดีย์ทรงมณฑปภายในตั้งพระพุทธรูปองค์เดียว และพระพุทธรูป 4
อิริยาบถ
6. เจดีย์แบบเบ็ดเตล็ด

2. พระพุทธรูปสมัยสุโขทัย มีกี่หมวด อะไรบ้าง

ตอบ มี 4 หมวด ได้แก่

1. หมวดใหญ่
2. หมวดกำแพงเพชร
3. หมวดพระพุทธรูปชินราช
4. หมวดเบ็ดเตล็ดหรือหมวดวัดตะกวน

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 แนวทางการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

ให้ผู้เรียนจัดทำรายงานเรื่องประเพณี วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย ความยาว 2 หน้ากระดาษ A4

ตอบ แนวทางการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย มีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหาความรู้จากหนังสือไตรภูมิพระร่วง
2. ศึกษาหาความรู้จากหนังสือหรืออินเทอร์เน็ต เรื่อง ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เช่น การเผาเทียน เล่นไฟ งานกฐิน ดนตรีไทยและดนตรีพื้นบ้าน พุทธรูป เจดีย์ เป็นต้น
3. การปลูกและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เช่น การแต่งกายสมัยสุโขทัย การเข้าชมพิพิธภัณฑ์ การเข้าร่วมงานศิลปวัฒนธรรมของสุโขทัย เป็นต้น
4. การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของสมัยสุโขทัย เช่นการจัดทำบอร์ด หรือนิทรรศการการจัดทำหนังสือ แผ่นพับ การเล่าเรื่องเกี่ยวกับถ้วยชามสังคโลก พระพุทธรูปปางต่าง ๆ สมัยสุโขทัย เป็นต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 ความเป็นมาของประวัติศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ

การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนสมัยสุโขทัยพิจารณาจากสิ่งใดเป็นสำคัญ

ตอบ

1. มีแหล่งน้ำ คือ ปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับการทำเกษตร โดยอาณาบริเวณสมัยสุโขทัยมีลำน้ำขนาดใหญ่ผ่านถึง 3 สาย คือ ลำน้ำปิง ลำน้ำยม ลำน้ำ่าน
2. สภาพพื้นที่ดิน คือ ปัจจัยสำคัญรองลงมา สภาพพื้นที่ดินมี 3 แบบด้วยกัน คือ พื้นที่ที่อยู่ระหว่างเขาลงมาตามที่ราบลุ่มแม่น้ำ พื้นที่บริเวณลุ่มน้ำใกล้เคียงกัน และพื้นที่ราบลุ่มน้ำเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการทำการเกษตร

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 การอยู่กับน้ำในสมัยโบราณ

อธิบายประโยชน์ของระบบชลประทาน (เหมือง ฝาย ทำนบ) ที่มีต่อชาวสุโขทัย

ตอบ

สมัยสุโขทัย มีระบบการบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตร โดยมีการจัดทำ “สรีดภงส์” (เขื่อนหรือทำนบ) เชื่อมระหว่างเขาเพื่อกักเก็บน้ำ และมีการจัดทำท่อดินเผาขนาดต่างๆ เพื่อบังคับน้ำจากคลองให้ไหลเข้าไปในกำแพงเมืองไปสู่ตระพัง (สระน้ำหรือหนองน้ำ) ขนาดกลางเมืองสุโขทัย

การชลประทานของเมืองสุโขทัย เป็นประโยชน์ทั้งด้านการเกษตรและการคมนาคม เพราะชาวสุโขทัยใช้น้ำที่มาจากท่อของพระยาร่วง สำหรับการเกษตรจากเหมืองฝาย โดยไม่ต้องอาศัยน้ำฝนอย่างเดียว รวมทั้งประโยชน์ทางด้านอุปโภคบริโภคภายในเมืองสุโขทัย เพราะชาวสุโขทัยจะชุดตระพังจำนวนมาก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1.	ก	11.	ง	21.	ค
2.	ข	12.	ค	22.	ก
3.	ข	13.	ข	23.	ข
4.	ก	14.	ค	24.	ก
5.	ง	15.	ง	25.	ง
6.	ก	16.	ค	26.	ค
7.	ง	17.	ข	27.	ข
8.	ค	18.	ค	28.	ข
9.	ข	19.	ง	29.	ง
10.	ข	20.	ก	30.	ค

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

นายกฤตชัย อรุณรัตน์

นางสาววิเลขา ลีสุวรรณ

นางรุ่งอรุณ ไสยโสภณ

เลขาธิการ กศน.

รองเลขาธิการ กศน.

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะทำงาน

นางกมลวรรณ มโนวงศ์

นายปวิตร พุทธิรานนท์

นายจิรพงศ์ ผลนาค

นางสารอรพร อินทรนันท์

นางมณฑนา กาศสนุก

ข้าราชการบำนาญ

โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน กทม.

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสุวรรณคโลก จังหวัดสุโขทัย

ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี

ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

นางสาวอนงค์ ชูชัยมงคล

นางสาวพจนีย์ สวัสดิ์รัตน์

นายโยธิน สมโณนนท์

นางมยุรี ช้อนทอง

นางสาวหทัยรัตน์ ศิริแก้ว

นางสาววรรณพร ปัทมานนท์

นายศุภโชค ศรีรัตนศิลป์

นางเยาวรัตน์ ปิ่นมณีวงศ์

นางกมลทิพย์ ช่วยแก้ว

นางสุกัญญา กุลเลิศพิทยา

นางสาวทิพวรรณ วงค์เรือน

นางสาววิยะดา ทองดี

ศูนย์วงเดือนอาคมสุรทัณฑ์ จังหวัดอุทัยธานี

กศน.อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

กศน.อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

กศน.อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

กศน.อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะทำงาน (ต่อ)

นางสาวนภาพร อมรเดชาวัฒน์

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

นางสาวชมพูนุท สังข์พิชัย

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะบรรณาธิการ

นางสาวพิมพ์พร อินทจักร์

ข้าราชการบำนาญ

นางสาวชนิตา จิตต์ธรรม

ข้าราชการบำนาญ

นางนพรัตน์ เวโรจน์เสรีวงศ์

ข้าราชการบำนาญ

นางสาวประภารธรรม์ พจนพิมล

ข้าราชการบำนาญ

นางสาวสุภรณ์ ปรีชาอนันต์

ข้าราชการบำนาญ

นางพรทิพย์ กล้ารบ

ข้าราชการบำนาญ

นางพรทิพย์ เข้มทอง

ข้าราชการบำนาญ

นางดุขฎิ ศรีวัฒนาโรทัย

ข้าราชการบำนาญ

นายวิวัฒน์ไชย จันทน์สุคนธ์

ข้าราชการบำนาญ

นางชนิตา ดียิ่ง

ข้าราชการบำนาญ

นายสมชาย เตือนเพ็ญ

ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มจังหวัดมรดกโลกทางวัฒนธรรม

รางวัลวัฒนคุณาธร กระทรวงวัฒนธรรม 2557

นางสาวจิราภรณ์ ตันติถาวร

ผู้อำนวยการ กศน.เขตบางกอกใหญ่

นายจิรพงศ์ ผลนาคน

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอสุวรรณคโลก จังหวัดสุโขทัย

นางสาวอนงค์ ชูชัยมงคล

ศูนย์วงเดือนอาคมสุรทัศน์ จังหวัดอุทัยธานี

นางสาวพจนีย์ สวัสดิ์รัตน์

กศน. อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

นายโยธิน สมโนนนท์

กศน. อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

นางพรทิพย์ เอื้อประเสริฐ

กศน. อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

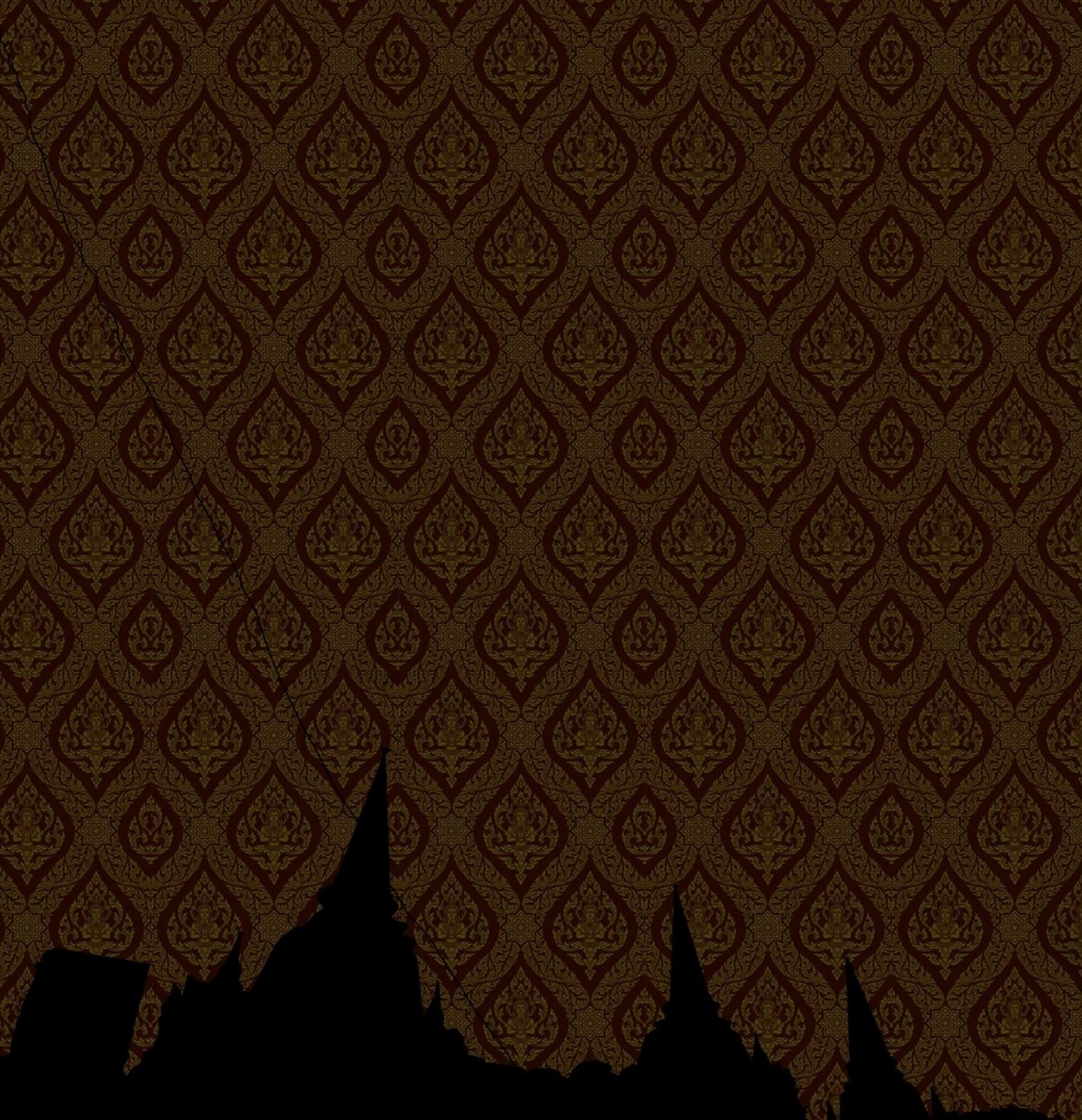
นางสาวอนงค์ เชื้อนนท์

กศน.เขตบางเขน

ผู้ออกแบบปก

นายสุภโชค ศรีรัตนศิลป์

กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ห้ามจำหน่าย

ชุดวิชานี้ ลิขสิทธิ์เป็นของ สำนักงาน กคณ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

